

Aspekter med interiöra träprodukter och boendes välbefinnande

Presentation av resultat från forskningsprogrammet
Wood2New

Trästad Sveriges seminarium "Låt landet bygga staden",
Grand Hotell, Stockholm

26 januari 2017

Wood2New

Landet och Staden

Vi tillbringar 90 % av vår tid inomhus

Wood2New

Trä i byggandet ökar tack vare träets egenskaper...

Egenskaper

Hög hållfasthet i förhållande till vikt

Hög bearbetningsgrad

Förnybart

Stor och ökande tillgång

Resultat

Snabbt byggande

Arkitektoniskt flexibelt

Binder och lagrar CO₂

Återvinningsbart

...men vad händer vid driftsfasen och när de boende exponeras för trä?

Fukt

Dimensionsstabilitet
Emissioner av ämnen
Färgförändringar

Temperatur

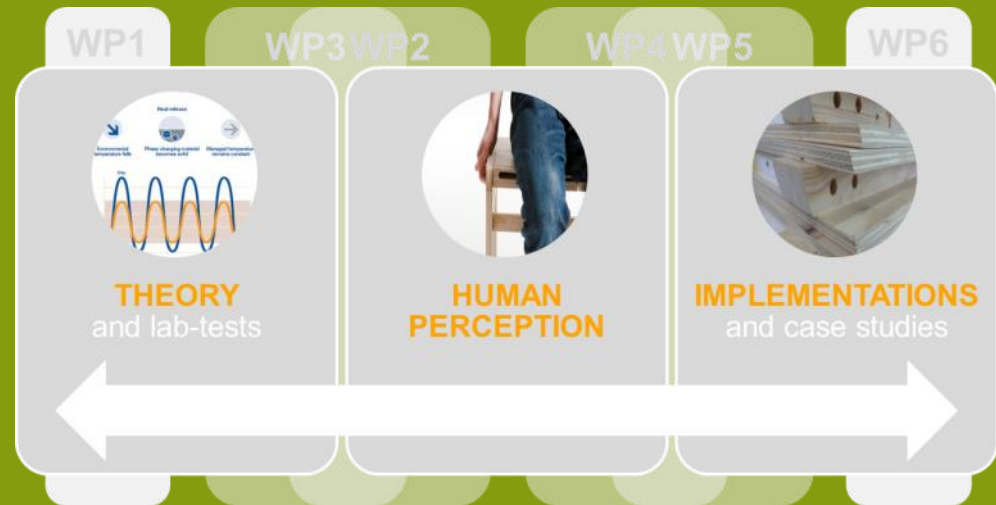
Akustik
Lukt
Patina
Färger
Taktilitet

Vad och Varför?

Projektets målsättningar är

- Att identifiera nya möjligheter samt begränsningar för ett ökat bruk av trä inomhus
- Att bedöma den positiva påverkan av trä på människans välbefinnande
- Att utveckla, designa och bedöma koncept för hållbara, funktionella interiöra trämaterial, produkter och system med mervärde
- Att utveckla nya affärsmodeller för specifika marknadssegment

*Project Wood2New
baseras på en iterativ
inlärningsprocess och
nära samarbete mellan
parterna inom
forskning och industri*

Kontexten och genomförandet

Byggregler, Utsläppsregler, Miljöcertifieringar, Kundönskemål

Energieffektivisering,
Fukthantering

Emissioner från material

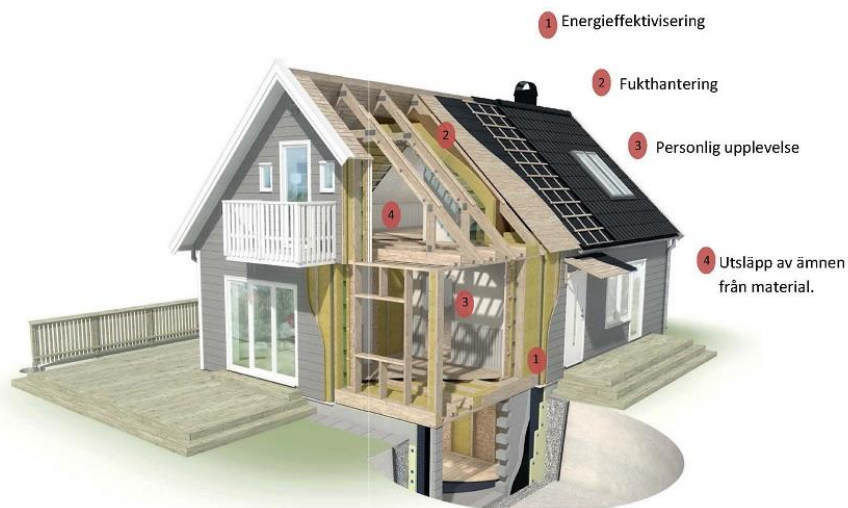
Personliga upplevelser

- WP1 – Regler och riktlinjer som påverkar
- WP2 – Energi och fuktbuffring
- WP3 – Flyktiga ämnen
- WP4 – Upplevelser
- WP5 – Designlösningar
- WP6 – Affärslösningar

Redigerad bild med tillstånd från Svenskt Trä

Kontexten och genomförandet

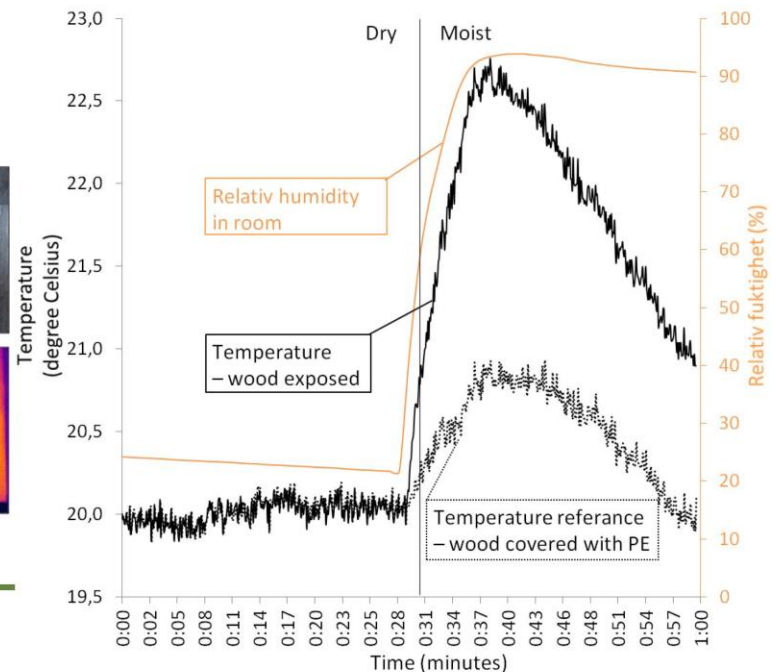
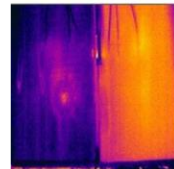
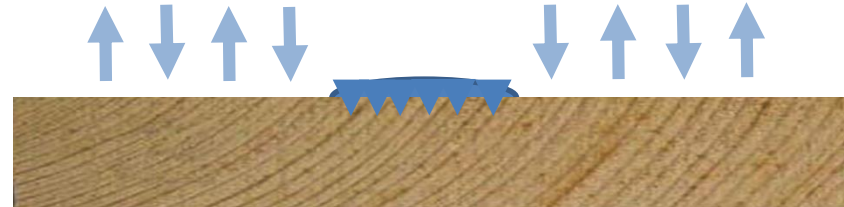

Redigerad bild med tillstånd från Svenskt Trä

Fukt och Energieffektivisering
Emissioner och inomhusklimat
Personligt välbefinnande
Rumslig design

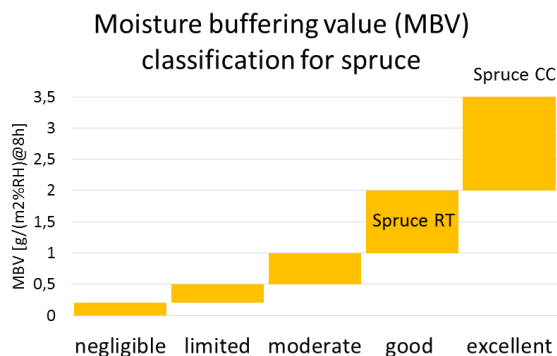
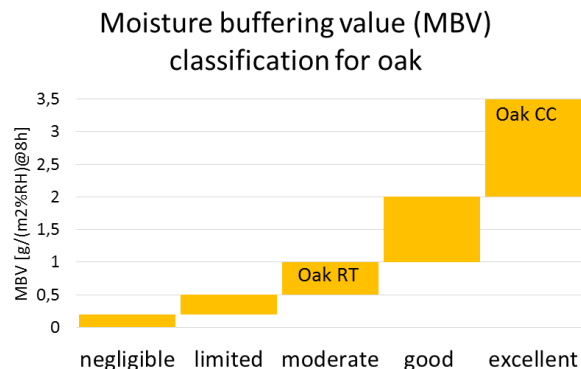
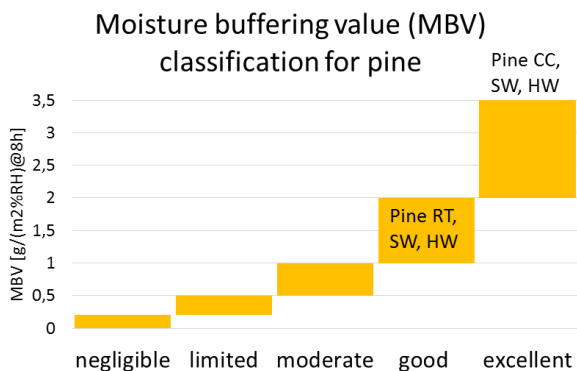
WP2 har undersökt träets förmåga att ta upp och avge fukt och hur rum och människan påverkas

Upptag och
avgivande av vatten
Konduktivitet
Ytans karaktäristik

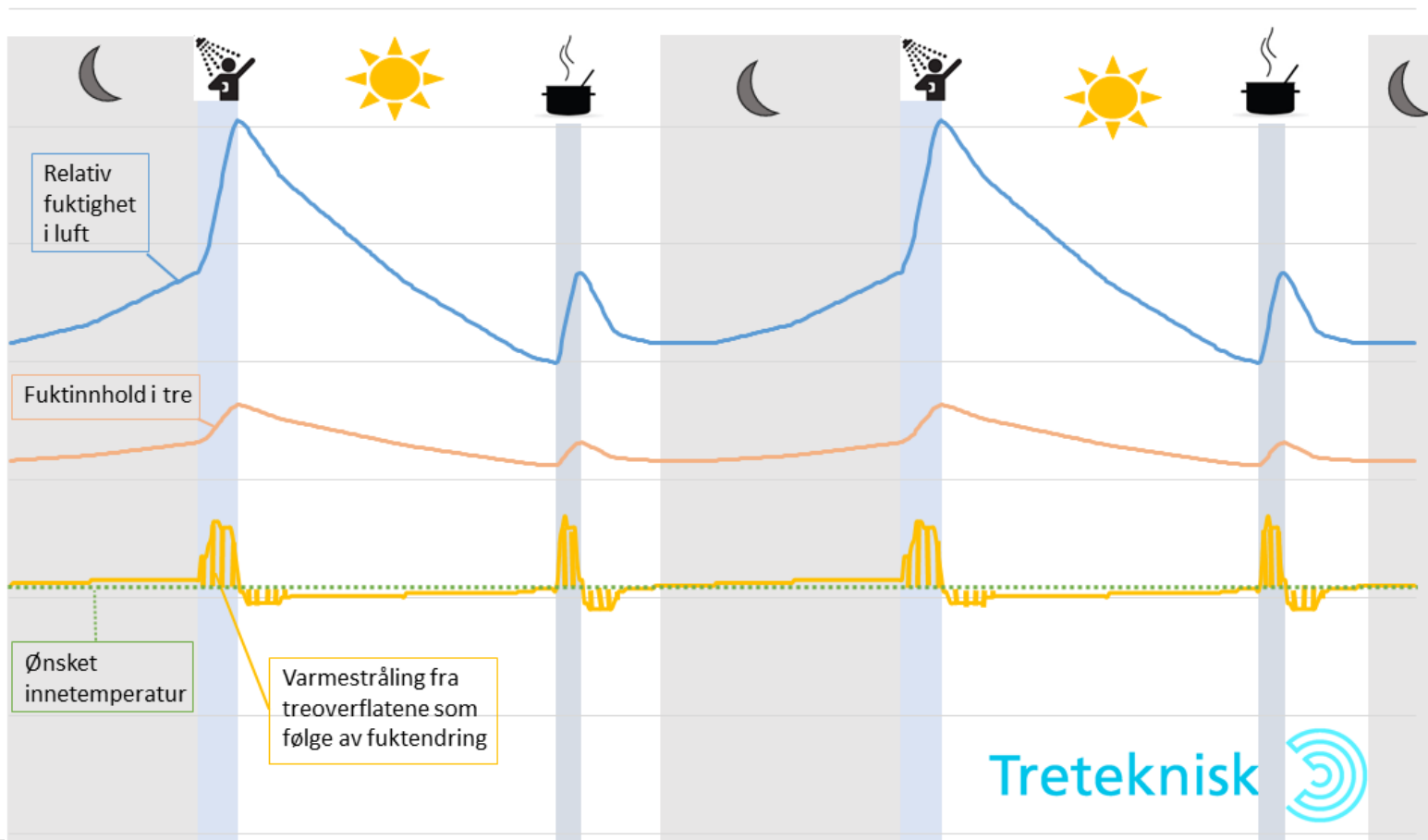

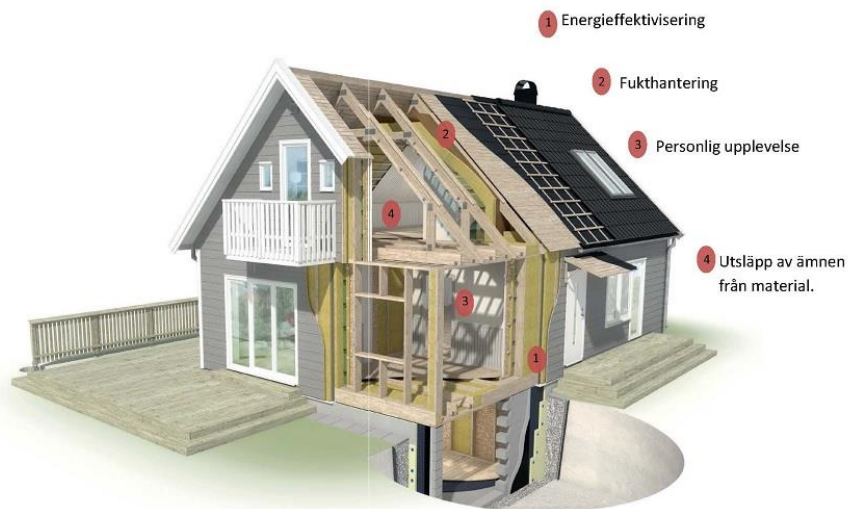
Obehandlat trä har Goda till Utmärkta egenskaper avseende buffringskapacitet, ...

...I praktiken skulle en träpanel kunna fungera som en värmeväxlare

Kontexten och genomförandet

Redigerad bild med tillstånd från Svenskt Trä

Fukt och Energieffektivisering
Emissioner och inomhusklimat
Personligt välbefinnande
Rumslig design

WP3 har undersökt inomhusklimatet, de boendes medicinska status och upplevda hälsa i 13 nybyggda hus

- Mätning av
  - Emissioner
  - Byggnaden – konstruktion, ventilation och möblering
  - Hälsoparametrar hos boende
- Uppmätta parametrar
  - VOC och formaldehyd
  - Partiklar
  - Luftburna mikroorganismer
  - Klimatdata
  - Andning, blodstatus och synpåverkan
  - Enkät om medicinsk historia och upplevd hälsostatus

site no.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Total
solid wood	x	x		x		x			x				x	6
timber frame construction			x		x		x			x	x	x		6
concrete								x						1
loam plastering			x		x					x		x		4
ventilation system	x	x	x	x	NO	NO	x	NO	x	x	NO	x	x	9
wooden flooring	x		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	11
non wooden flooring		x									x			2

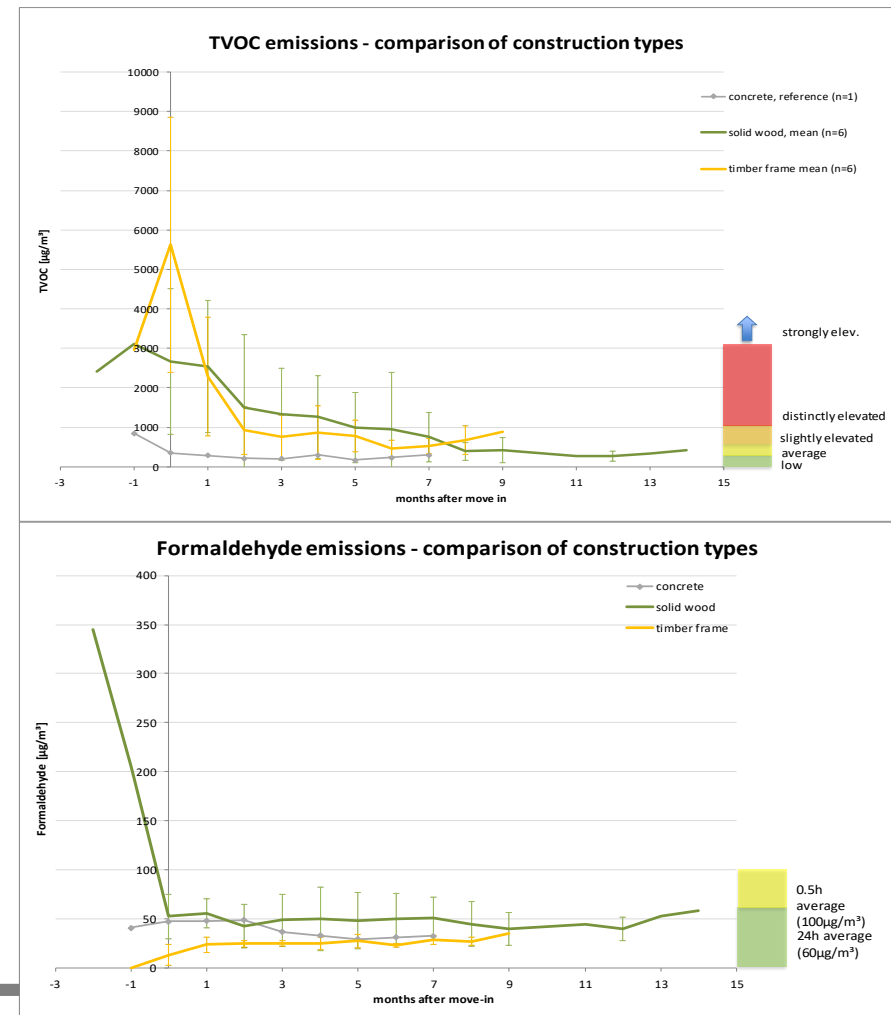

Initialt negativa värden utjämnade över tid, och istället positiva upplevelser.

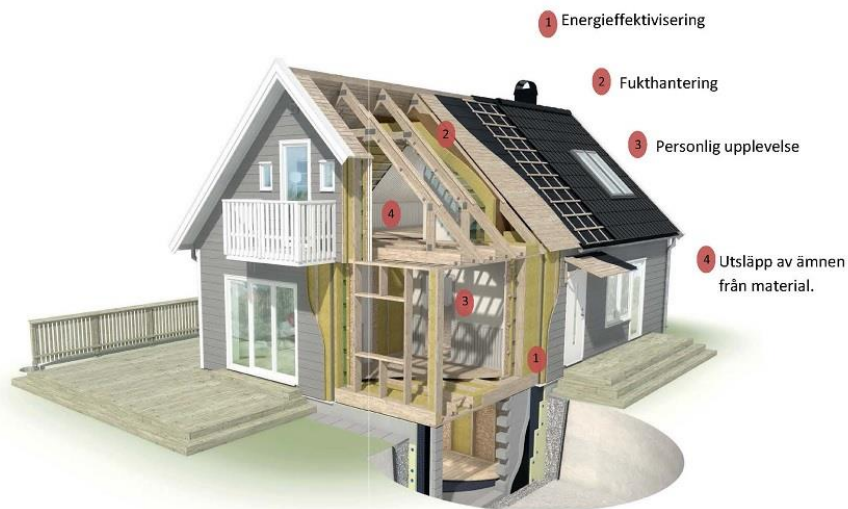
- VOC och Formaldehyd
- Byggmaterial, boendes livsstil och möblering påverkar
- Hälsostatus hög och positiv under hela perioden
- Egenbedömningen av hälsa mycket positiv och god

www.wood2new.org

Wood2New

Kontexten och genomförandet

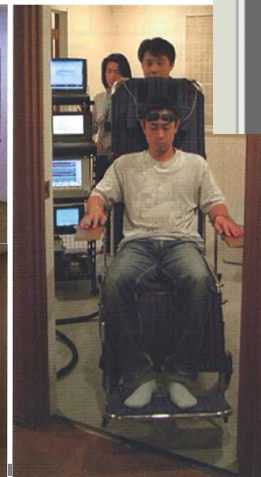
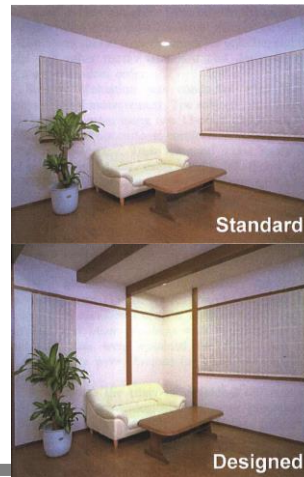
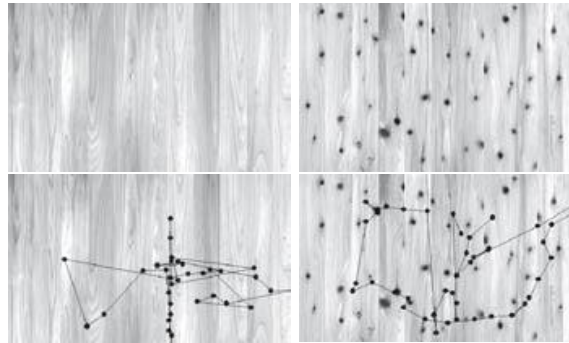
Redigerad bild med tillstånd från Svenskt Trä

Fukt och Energieffektivisering
Emissioner och inomhusklimat
Personligt välbefinnande
Rumslig design

WP4 undersökte vilka egenskaper hos trä som ger positiva känslor

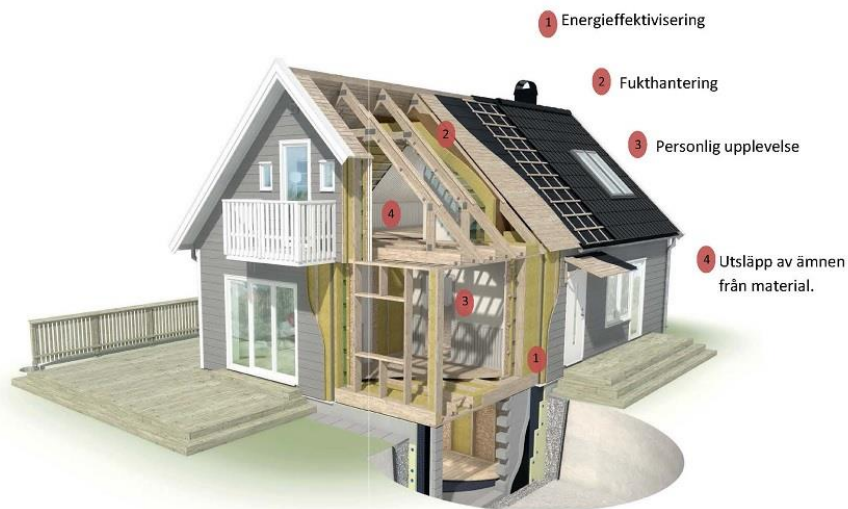
- Produktegenskaper
  - Mönster, färg, miljö ...
- Innemiljö
  - Sammanhang mellan material och miljö
- Slutsats: Trä påverkar!
  - Användningsområde
  - Kombinationer

www.wood2new.org

Wood2New

Kontexten och genomförandet

Redigerad bild med tillstånd från Svenskt Trä

Fukt och Energieffektivisering
Emissioner och inomhusklimat
Personligt välbefinnande
Rumslig design

5% träbelagd väggyta, 50% synligt trä på möbler

0% träbelagd väggyta, 50% synligt trä på möbler

5% träbelagd väggyta, 75% synligt trä på möbler

17% träbelagd väggyta, 0% synligt trä på möbler

Designguide: Energieffektiva interiörer

Positivt med naturutsikt
framför storlek på fönster

Träytor, helst obehandlade
upplevs som naturliga och
mest positiva.

Massivt trä upplevs som
ekologiska och miljövänliga

www.wood2new.org

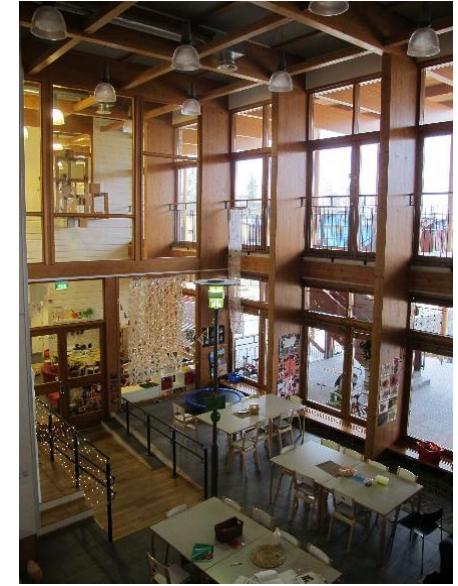
Wood2New

Omsorgsmiljöer

Building	Byggnadsår	Yta m ²
Palttina daghem och bycentrum	2006	1656
Tillinmäki daghem	2012	1285
Hiirisuo lekplats och daghem	2013	499
Pikku-Paavali daghem	2014	1323
Onni vårdhem	2007	2760

Pikku-Paavali

Palttina

Tillinmäki

Hiirisuo

Onni

Designguide: Energieffektiva interiörer

Positivt med trä interiört

- God akustik
- Varmt material

Utförande

- Fokusera på fogar och övergångar för ventilation och hygien
- Ljusa ytor och god belysning förstärker upplevelsen

www.wood2new.org

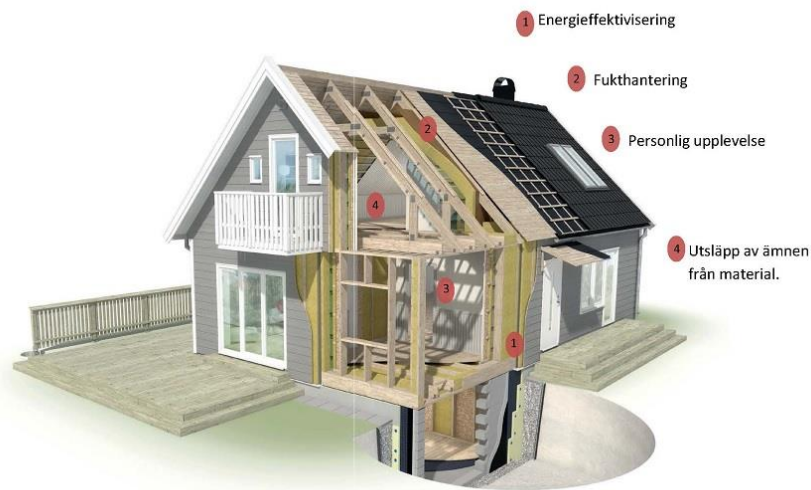

Sammanfattning

Resultat i sammanfattning

- Traditioner påverkar användning interiört
- Buffringsförmågan kan utnyttjas positivt
- Klarar gränsvärden för emission
- Positiva taktila egenskaper
- Ger ytterligare fördelar...

Redigerad bild med tillstånd från Svenskt Trä

Skogen och trädet kan vara en möjliggörare för en hållbarare framtid

Produktionsfasen

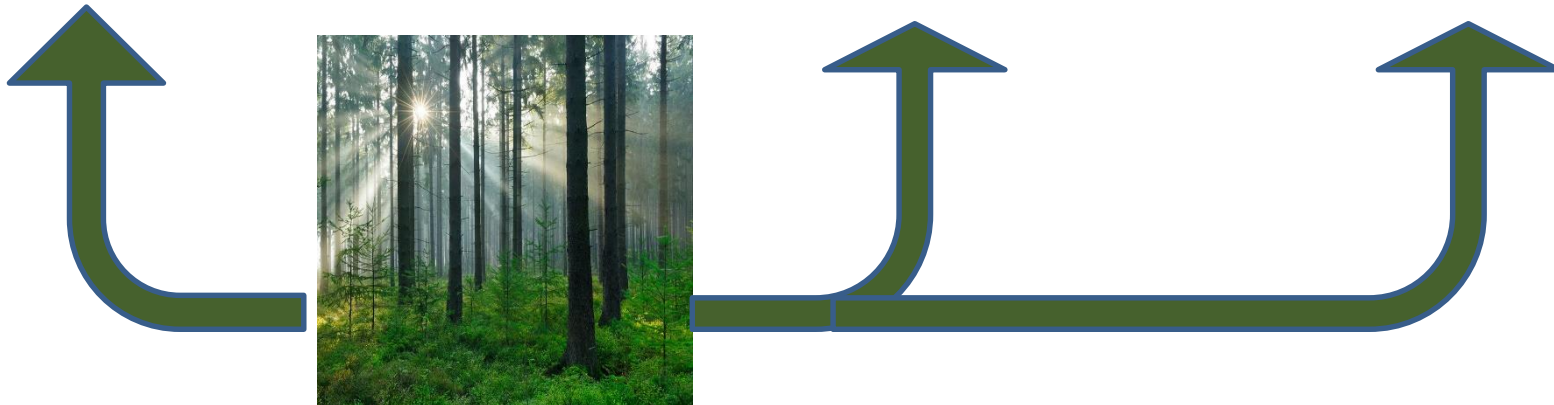

+

Driftsfasen

+

www.wood2new.org

LinkedIn Group Wood2New

FINLAND

Aalto University

Finnish Log House Industry Association

The Federation of the Finnish Woodworking Industries

Stora Enso

ÖSTERRIKE

Holzforschung Austria

Technisches Büro für Chemie - Dr. Karl Dobianer

BELGIEN

European Confederation of Woodworking Industries aisbl

NORGE

Norsk Treteknisk Institutt

Massiv Lust AS

Laft og Design

SVERIGE

Linköping University

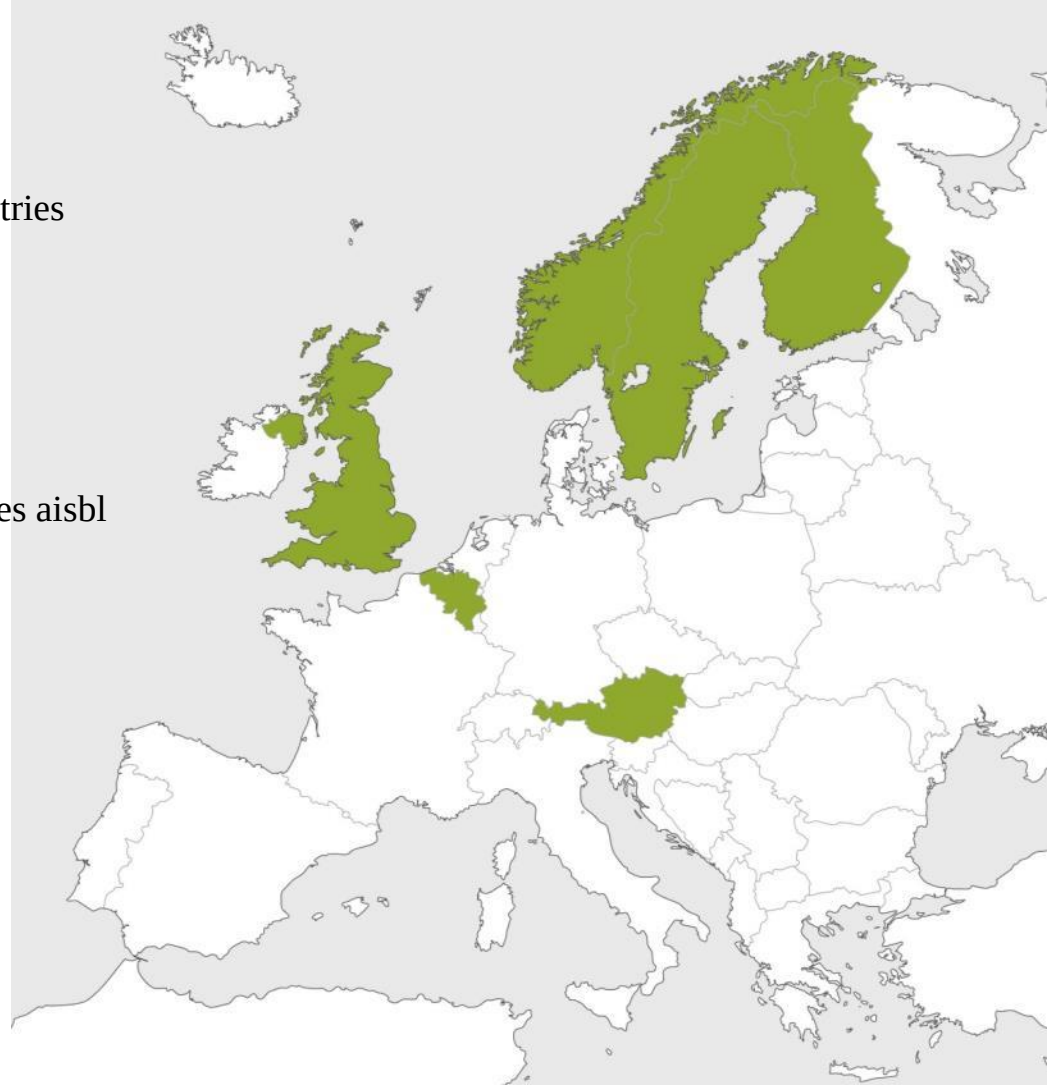
AB Gustaf Kähr

Moelven Wood AB

STORBRITANNIEN

Building Research Establishment Ltd

Willmott Dixon

WoodWisdom ERA-NET+ 2014-2017